

EIROPAS DATU AIZSARDZĪBAS UZRAUDZĪTĀJS

Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja atzinuma kopsavilkums par Komisijas priekšlikumiem direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2006/43/EK, ar ko paredz gada pārskatu un konsolidēto pārskatu obligātās revīzijas, un regulai par īpašām prasībām attiecībā uz obligātajām revīzijām sabiedriskas nozīmes struktūrās

(Šī atzinuma pilns teksts angļu, franču un vācu valodā ir pieejams EDAU tīmekļa vietnē <http://www.edps.europa.eu>)

(2012/C 336/04)

Ievads

Apspriešanās ar EDAU

1. Komisija 2011. gada 30. novembrī pieņēma priekšlikumu par grozījumiem Direktīvā 2006/43/EK par obligātajām revīzijām⁽¹⁾. Grozījumi Direktīvā 2006/43/EK attiecas uz revizoru un revīzijas iestāžu apstiprināšanu un reģistrēšanu, profesionālās ētikas principiem, dienesta noslēpumu, neatkarību un ziņošanu, kā arī uz saistītajiem noteikumiem par uzraudzību. Tajā pašā datumā Komisija pieņēma priekšlikumu regulai par obligātajām revīzijām sabiedriskas nozīmes struktūrās⁽²⁾, kurā formulēti nosacījumi šādu revīziju veikšanai (turpmāk "ierosinātā regula"). Šos priekšlikumus 2011. gada 6. decembrī nosūtīja EDAU atzinuma sniegšanai.

2. EDAU atzinīgi novērtē to, ka Komisija ar viņu apspriežas, un iesaka atsauci uz šo atzinumu iekļaut direktīvas preambulā. Atsauce uz apspriešanos ar EDAU jau ir iekļauta ierosinātās regulas preambulā.

3. Šajā atzinumā EDAU pievēršas jautājumiem, kas attiecas uz Direktīvu 2006/43/EK, kuri nav ietverti ierosinātajos grozījumos. Tas uzsver pašas direktīvas iespējamo ietekmi uz datu aizsardzību⁽³⁾. Šajā atzinumā sniegtā analīze ir tieši attiecināma uz spēkā esošo tiesību aktu piemērošanu un citiem vēl nepieņemtiem un iespējamiem turpmākiem priekšlikumiem, kuros ietverti līdzīgi noteikumi, piemēram, tie, kas izvērtēti EDAU atzinumos par tiesību aktu kopumu attiecībā uz banku tiesību aktu revīziju, kredītreitingu aģentūrām, finanšu instrumentu tirgiem (MiFID/MiFIR) un tirgus ļaunprātīgu izmantošanu⁽⁴⁾. Tāpēc EDAU iesaka lasīt šo atzinumu ciešā saistībā ar tā 2012. gada 10. februāra atzinumiem par iepriekš minētajām iniciatīvām.

Priekšlikuma mērķi un darbības joma

4. Komisija uzskata revīzijas iestādes par līdzdarbīgām finanšu krīzē un mēģina aplūkot lomu, kāda revizoriem bijusi krīzes laikā vai kādu tiem patiešām būtu vajadzējis uzņemties. Komisija arī norāda, ka pamatīga revīzija ir galvenais, lai atjaunotu paļāvību un uzticību tirgum.

5. Komisija atzīmē, ka ir svarīgi arī uzsvērt, ka likums revizoriem ir uzticējies veikt tiesību aktos paredzētās finanšu pārskatu obligātās revīzijas uzņēmumiem ar ierobežotu atbildību un/vai tādiem uzņēmumiem, kuriem atļauts sniegt finanšu jomas pakalpojumus. Šī atbildība paredz sabiedriskās lomas izpildi, sniedzot atzinumu par šo uzņēmumu finanšu pārskatu pareizību un objektivitāti.

⁽¹⁾ COM(2011) 778.

⁽²⁾ COM(2011) 779.

⁽³⁾ Komisija neapspriedās ar EDAU par priekšlikumu Direktīvai 2006/43/EK par obligātajām revīzijām; direktīva tika pieņemta 2006. gada 17. maijā.

⁽⁴⁾ EDAU 2012. gada 10. februāra atzinumi, pieejami <http://www.edps.europa.eu>

6. Visbeidzot, pēc Komisijas domām, finanšu krīze ir atklājusi trūkumus obligātajā revīzijā jo īpaši attiecībā uz sabiedriskas nozīmes struktūrām. Tās ir struktūras, par kurām ir ievērojama sabiedrības interese uzņēmējdarbības virziena, lieluma, darbinieku skaita vai korporatīvā statusa dēļ vai sakarā ar to, ka tām ir plašs ieinteresēto personu loks.

7. Lai risinātu šos jautājumus, Komisija ir publicējusi priekšlikumu grozīt Direktīvu 2006/43/EK par obligātajām revīzijām attiecībā uz revizoru un revīzijas iestāžu apstiprināšanu un reģistrēšanu, profesionālās ētikas principiem, dienesta noslēpumu, neatkarību un ziņošanu, kā arī uz saistītajiem noteikumiem par uzraudzību. Komisija ir arī ierosinājusi jaunu regulu par obligātajām revīzijām sabiedriskas nozīmes struktūrās, kurā formulēti nosacījumi šādu revīziju veikšanai.

8. Komisija ierosina, ka Direktīva 2006/43/EK jāpiemēro situācijās, uz kurām neattiecas ierosinātā regula. Tāpēc ir svarīgi ieviest skaidru šķirtni starp šiem abiem tiesību aktiem. Tas nozīmē, ka pašreiz Direktīvā 2006/43/EK iekļautos noteikumus, kas attiecas tikai uz obligātās revīzijas veikšanu par sabiedriskas nozīmes struktūru gada un konsolidētajiem finanšu pārskatiem, pārvieto uz ierosināto regulu un pēc vajadzības to groza.

EDAU atzinuma mērķis

9. Tiesiskā regulējuma īstenošana un piemērošana obligātajām revīzijām atsevišķos gadījumos var skart privātpersonu tiesības attiecībā uz viņu personas datu apstrādi. Direktīvā 2006/43/EK, tās pašreiz spēkā esošajā un grozītajā versijā, un ierosinātajā regulā ir ietverti noteikumi, kas var skart attiecīgo privātpersonu datu aizsardzību.

Secinājumi

46. EDAU atzinīgi novērtē uzmanību, kas ierosinātajā regulā īpaši pievērsta datu aizsardzībai, bet ir konstatējis dažas jomas, kur vēl vajadzīgi uzlabojumi.

47. EDAU sniedz šādus ieteikumus:

- pārformulēt ierosinātās regulas 56. pantu un Direktīvā 2006/43/EK iekļaut noteikumu, kurā uzsvērta spēkā esošo datu aizsardzības tiesību aktu piemērojamība pilnā mērā, un aizstāt daudzās atsauces dažādos ierosinātās regulas pantos ar vienu vispārēju noteikumu attiecībā uz Direktīvu 95/46/EK, kā arī Regulu (EK) Nr. 45/2001. EDAU ierosina precizēt atsauci uz Direktīvu 95/46/EK, norādot, ka noteikumus piemēro saskaņā ar valsts tiesību normām, ar kurām īsteno Direktīvu 95/46/EK;
- norādīt, kādu personisko informāciju var apstrādāt saskaņā ar Direktīvu 2006/43/EK un ierosināto regulu, definēt nolūkus, kādiem attiecīgās kompetentās iestādes var apstrādāt personas datus, un noteikt precīzu un samērīgu datu glabāšanas periodu, kas vajadzīgs datu apstrādei;
- ņemot vērā riskus saistībā ar datu nosūtīšanu trešām valstīm, EDAU iesaka Direktīvas 2006/43/EK 47. pantā pievienot nosacījumu, ka pie nepietiekama datu aizsardzības līmeņa novērtēšana notiek katrā gadījumā atsevišķi. Tas iesaka arī ierosinātās regulas attiecīgajos noteikumos iekļaut līdzīgu atsauci un nosacījumu par novērtēšanu katrā gadījumā atsevišķi;
- ierosinātās regulas 30. pantā aizstāt minimālo datu saglabāšanas 5 gadu laikposmu ar maksimālu datu saglabāšanas laikposmu. Izraudzītajam laikposmam jābūt tādā, kas ir vajadzīgs un samērīgs tam nolūkam, kādam datus apstrādā;
- minēt sankciju publicēšanas nolūku Direktīvas 2006/43/EK attiecīgajos pantos un ierosinātajā regulā un izskaidrot publicēšanas nepieciešamību un samērīgumu gan Direktīvas 2006/43/EK, gan ierosinātās regulas apsvērumos. Tas arī iesaka par publicēšanu lemt katrā gadījumā atsevišķi un ka būtu jāparūpējas par iespēju publicēt mazāk informācijas nekā pašlaik tas ir prasīts;

- paredzēt atbilstīgas garantijas attiecībā uz sankciju obligātu publicēšanu, lai nodrošinātu nevainīguma prezumpcijas ievērošanu, lietā iesaistīto personu tiesību ievērošanu, datu drošību/precizitāti un to dzēšanu pēc atbilstīga laikposma beigām;
- ierosinātās regulas 66. panta 1. punktā pievienot noteikumu: “šo personu identitāte tiek aizsargāta visos procesa posmos, ja vien tās izpaušanu neprasa valsts tiesību akti saistībā ar turpmāku izmeklēšanu vai sekojošiem tiesas procesiem”;
- no ierosinātās regulas 66. panta 1. punkta c) apakšpunkta izņemt formulējumu “principi, kas noteikti”.

Briselē, 2012. gada 13. aprīlī

Giovanni BUTTARELLI
Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja palīgs
